

JUTRO

NEODVIŠEN POLITIČEN DNEVNIK

Posamezna št. 6 vin.

„Jutro“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — zjutraj. Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Glavno uredništvo in uprava je v Trstu, ulica S. Francesco d'Assisi, št. 20, kamor naj se naslovijo vse denarne pošiljave in dopisi. — Za Ljubljano in okolico je uredništvo in uprava v hotelu „Malič“ v Ljubljani. — Po pošti sprejemano stane „Jutro“ mesečno K 1.50, četletno K 4.50, celoletno K 18.— za inozemstvo celoletno K 28.—. — Naročnina se plačuje vnaprej. — Ogiasi: 1 mm, visokosti četverostolpne vrste 6 vinarjev, pri večkratnem oglaševanju primeren popust. Mali oglasi: 5 vinarjev za besedo. — Za odgovor je priložiti znamko.

Politični kaos.

Slovinci smo zelo servilen narod; kar nam naši politični nasprotniki predočijo kot povelje, vse ubogamo, ter se ravnamo po tem do skrupuloznosti.

Vlada je hotela imeti pri nas na Slovenskem razdor v obliki klerikalizma in liberalizma. Istotako je to zahtevala na Češkem. Pri nas na Slovenskem se ji je to silajno posrečilo, na Češkem, kjer je narod doseplejši pa nima klerikalizem čisto nobene pomena. Pri nas se vedno najde nizko stoječa, afaristovska duša, da „vodi“ narod po navodilih Slovincem skrajno neprijaznih avstrijskih vlad. Da, celo tako daleč smo že padli, da se ljudje s častno, svobodomiselnostjo preteklostjo udinjajo pri klerikalcih, da tam nasitijo svojo bolešno častihlepnost, ter si prikruhorijo — plemstvo. Da ne govorimo o vseh oficijelnih voditeljih klerikalne stranke, ki je samo vsled indolentnosti našega naroda tako silna, povemo, da so vsi, od prvega do zadnjega neznačajni uskoki in parasiti, ki so pač hoteli nekaj veljati, a ker med patriarhalnimi liberalci niso našli godnega terena, so šli med klerikalce.

Kaj samostojnega, resnično poštenega ti ljudje seveda niso bili v stanu ustvariti, ker med njimi ni bilo nikakega političnega talenta, zato so se podvržili Sušteršičevi spretni politični komandi. To je eno največjih zla kar jih poznamo Slovenci v svojem političnem razvoju.

Enako pogubno vpliva na nas razcepjenost na vse te, docela nepotrebne deželne upravne celote, katerim pripadamo izven Kranjske povsod kot narodna manjšina. Taboriški so to naše gorje bolje poznali, kot ga poznamo mi, zato so tudi vedno in povsod zahtevali združenje naših dežela v eno samoupravno celoto, n. pr. po vzorcu hrvaške banovine. Naša generacija se za to velevažno vitalno vprašanje našega naroda niti ne zmeni. Čisto brez smotra je vsa naša politika. Pred par leti je bilo krika in vika o naši narodni avtonomiji. Da, socialni demokraciji se je celo očitalo, da vsled tega ne more biti prištevana med narodne stranke, ker se je potegovala tudi sama za to narodno avtonomijo, samo z razločkom, da nam Slovincem po njenem zemljevidu ne bi pripadal Trst, nego bi isti pripadal Lahom. Še več drugih očitaj je padlo na račun te, med vsemi strankami na Slovenskem vendarle najbolj resne politične stranke. Toda po teh jeremijadah na slovensko socialno demokratico, je postalo to velevažno in resno vprašanje takoj neaktualno, kakor da bi bilo isto samo za to tu, da dajemo ž njim lekcije socialni demokraciji. In danes, že živ krst na Slovenskem več ne sanja, da smo Slovenci kedaj sploh samo zaželeli po svoji narodni avtonomiji. Spet so nam vzrojile druge muhe po glavi, tako, da izgleda, kot da dobivamo odnekod direktivo, s katerimi političnimi igrači naj se spet poigravamo, toliko časa, da se nam napravi n. pr. na Dunaju drugačen program za to politično igravanje.

Vseučiliško vprašanje smo imeli na tapetu takoj za znano narodno avtonomijo. S tem smo se tako lepo igrali v večjo čast in slavo Dunaja, da je sedaj cela pesem izpeta, ter, dočim pričakujejo Lah skoraj-

šnja, pa če tudi negativno rešitev njihovega vseučiliškega vprašanja, mi še nismo niti tako daleč, da bi spoznali, da je edino Trst najprimernejše mesto za slovensko univerzo, ter da se še vedno, v vidno oporo vladi na Dunaju upiramo priznati laško univerzo v Trstu, ako se nam istočasno prizna slovenska, odnosno jugoslovanska istotam. Vprašanje slovenskih ljudskih šol bi v tem slučaju samo po sebi odpadlo, ker v mestu, kjer stoji slovenska univerza, enostavno ne bi smelo manjkati slovenskih ljudskih šol, ako je tam skoro polovico prebivalstva iste narodnosti. Ako pa dobimo univerzo v Ljubljani, bo ista za nas pomenila veliko manj kot bi pomenila v Trstu, kjer bi se mladina italijanske in jugoslovanske narodnosti v kratkem spoznala, ter, ko nastopijo svojo politično dobo, pognale prazno, iz kamore izvirajoče nasprotstvo med obema narodnostima v Primorju k vragu, kar bi za nas Slovence zopet pomenilo mnogo, premnogo. Ako pa pride vseučilišče v Ljubljano, no potem se pripravimo na še zagriženejšo klerikalno in liberalno nedoslednost in zagriženost na političnem polju, kot vlada dandanes, ker tamošnje politične razmere res ne morejo biti drugačne nego so. Tako nam bo mogoče vseučilišče celo škodovalo.

Toda pustimo to. Vprašajmo se raje, ali se sploh še kaj smotrnega dela za naše vseučilišče. Nič prav in čisto nič. Da še celo tako daleč smo padli, da smo dopustili, da so klerikalci vseučiliški fond uničili, ter ga v večno sramoto celemu narodu spečali v kravji kupčiji svojih „zadru“ . Res sram nas mora biti. In proti vsemu temu ni pomoči. Edino klerikalna stranka ima svoje poslušne ovce, dresirane na „befel“, vse drugo je pri nas le politično gaganje.

Ko smo se naigrajčkali z narodno avtonomijo, smo vzeli vseučiliško vprašanje, ko smo se tega naveličali, smo zaspali, kaj bo ko se naspimo? Najbrže nam na Dunaju krpajo program, saj z narodno avtonomijo in z vseučiliščem, kot je razvideti iz vspehov nismo nič resnega mislili. Le tako, kot pravi narodna: „Oh le naprej, oh le naprej, dokler je še vetra kej“.

Ljubljana-Kranjsko.

Mašim cenj. ljubljanskim naročnikom! Kakor ste se iz zadnjih štev. lahko sami prepričali, smo napravili resen poizkus. Ljubljanačanom še vedno najbolj priljubljeno „Jutro“ reformirati v kolikor nam je v dosežanih razmerah bilo mogoče. Stremimo pa še za drugimi večjimi reformami tako glede tehnike kot vsebine. Da pa to dosežemo, potrebujemo Vaše izdatne pomoči, katero nam naklonite s tem, da se pridno naročujete na „Jutro“, a kar je glavno, da ga tudi plačujete. Red tako zahteva, da brez vsakega ozira z 10. t. m. ustavimo vsakomur list, kdor naročnino dotlej še ni plačal. Naroči pa se lahko vsaki dan na „Jutro“ ustmeno ali pisмено pri podružnici „Jutra“ v Maličevem hotelu. Gg. Irgovce, obrtnike, one ki oddajajo ali iščejo stanovanja službe in sploh vse one, ki žele z dobrim uspehom in poceni inserirati, pa še posebej opozarjamo na

„Torej ne morete uporabiti svoje učnosti niti v svoj lastni prid, niti v prid kogarkoli izmed svojecev, ako bi jih imeli?“

„Tako je“ odgovori Nostradamus. „O vsem drugem pa me lahko izprašujete.“

„Dobro. Ali imam tukaj kakega prijatelja?“

„Da, sire, imate ga.“

„Kdo je to?“

„Vaš dvorni norec.“

Pozornost je bila tako napeta in radovednost tako razdražena, da ta odgovor ni povzročil nobenega protesta med množico dvorjanov, ki so sklanjali glave v željnem poslušanju.

„Ali imam tukaj sovražnike?“ je povzel Henrik.

„Vsaj enega, če ne več. Sreča, ki vas bo umoril, ako vi ne umorite njega.“

Dvorjani so se spogledali z grozo v očeh. Montgomery je prebledel kakor smrt. Guise je stopil nekaj korakov nazaj.

„Gospod,“ je zarohnel kralj, „ukazujem vam, da imenujete tistega mojega smrtnega sovražnika, ki ga poznate.“

„Ne bom ga imenoval,“ je rekel Nostradamus hladno. „In sploh vam nisem rekel, da ga poznam. Pravim vam samo, da je tukaj v tem trenutku nekdo, ki vas so-

uspešnost inseriranja pri sedanjih razdelitvi „Jutra“, edinega ljudskega neodvisnega glasila ki se razširja tudi čez meje Kranjske povsod tam, koder bivajo naši bratje Slovenci. Da se bo „Jutro“ tudi pri novi razdelitvi posebno oziralo na Ljubljano in Kranjski sploh in pa slučaj, da se v Ljubljani porojeno „Jutro“ sedaj v Trstu tiska, te iz premembe za Ljubljano prav nič ne tangira, o tem se blagovoli vsakdo sam prepričati. Mi smo storili korak naprej, storite ga tudi tudi vi z nami vred!

Škandalozne razmere na kranjsko gorski šoli. Iz Kranjske gore nam poroča prijatelj našega lista sledečo zanimivo vest: Mudec se v Kranjski gori sem zvedel od kranjsko gorskih naprednjakov zelo zanimive stvari o nadučitelju g. Flateru. Sprva nisem mogel tega verjeti, zato sem se informiral še drugod in spoznal, da je vse gola resnica. Povsod so mi te škanđale potrdili tudi otroci sami. — V Kranjski gori pašuje od lanske jeseni v šoli nadučitelj Flare, ki mesto da bi podučeval otroke, pošilja v razred deklo s svojim sinčkom Mirkotom, ki je približno 9 let star. Mirko tolče učence po glavi s paličico in zapisuje vsakega poredneža na ukaz dekle. Ko se nadučitelj po 1 in pol do 2 uri vrne v šolo, zapre in kaznuje vsakega notiranega »poredneža«. — In to se ponavlja skoro vsaki drugi dan, nadučitelj pa kuje v farovžu pri župniku politiko, mesto da bi podučeval v šoli. En del učencev žaga vsak dan na dvorišču drva, drugi pa opravljajo druga dela. Čudno, da zamorejo starši otrok trpeti take razmere. Dne 19. februarja t. l. je zbruhnil v šolskem dimnikolu ogenj. Mesto, da bi nadučitelj takoj poklical ognjegasce, je tekel po župnika, da bi ogenj panal. Le zavednosti nekaterih prisotnih mož se ima zahvaliti, da se ogenj ni razširil. Nevarnost je bila namreč zelo velika, ker so v vasi strehe večinoma lesene. Od jeseni, odkar je nadučitelj v Kranjski gori, si ni kupil nič drv, temveč rabi samo drva namenjena za šolo. Ko je prišel je kupil voz žaganja, katero pa ima še sedaj pod streho. Seveda! taki učitelji so silno všeč gospodom Lampetom et consortes. Saj so res pravi izobraževalci otrok in rešitelji domovine.

Radi blatijo, še rajše pa perejo. Listi, o katerih je znano, da imajo najintimnejšo zvezo z ljubljansko policijo so iz Antončičeve afere kovali senzacije in ko smo jim povedali, da je Antončičeva afera samo še zato kot nekaj novega, ker je „Slovenec“ Antončiča proglasil za liberalca, so iztaknili „nezaslišano“ korupcijo pri mestni policiji v katero naj bi bil zapleten tudi policijski šef. Zapihal pa je naenkrat mrzleji veter in že v četrtkovih večernih listih je lahko vsakdo čital, da je bila mestna policija čisto po nedolžnem napadena in da je stvar z Antončičem v najlepšem redu. Preje so vedeli čisto natanjko, da je magistratni svetnik Šešek Lavterja stavil na odgovor, zdaj pa na vsem tem ni pičice resnice. Od cele afere je ostalo le toliko, da se Antončič nahaja „na prostih nogah“ in da se je proti njemu vložila ovadba na državno pravdnostvo. S tem je cela afera postala še bolj nejasna in v tem slučaju za cno skušnjo bogateljši, hočemo počakati, da se kar je nejasnega, pojasni. Toliko pa je že zdavno jasno, da so

vraži tako, da bi dal rad zadnjo kapljo krvi, samo da vas muči in uniči.“

Kralj se je ozrl z dolgim, krvavim pogledom po krogu svojih dvorjanov. Ta pogled je škakal od enega do drugega; vso tisto minuto je težila zbrane neizreklija groza.

„Nikar ne iščite, sire,“ je povzel Nostradamus. „Nahajate se pač v roki usode. Tudi če bi poslali na šafot vse ljudi, kar jih vidite tukaj okoli sebe, bi stal sovražnik, ki govorimo njem, še vedno pri vas. Upognil vas bo s svojo mogočno roko. Strl vas bo v prah, kakor ste kralj.“

„Imenujte ga! Imenujte ga!“ je zahropel Henrik, ki je čutil, da ga prešinja blazna groza do mozga v kosteh.

„To ni mogoče! Vsaj nocoj ni mogoče! Toda, če je vaša neizpremenljiva volja, vam ga bom imenoval, kadar pride ura. Prišežem vam to!“

„A kdaj pride ta ura?“ je jeknil kralj.

„Moja ura bo, ne vaša! Zadovoljite se s tem za nocoj, sire. Verjemite mi in ne izkušajte dvigniti zastora, ki zagrinja to, kar je skrito očem. Ta zastor je iz ognja, in nepredvidnež, ki se mu drzne približati, zgori.“

„Vrag naj me vzame!“ je vzkliknil Henrik II., izkušaje se smejati. „Vi in kar je vam enakih, mojster Nostradamus, ste

ljudje in stranke, ki mestno policijo vprezajo v svoj voz in da se temu konec naredi, je pač najbolje, da se policija podržavi, potem bo vprežena vsaj v en gotov voz.

Izgubljena hranilna knjižica. Poroča se nam: Pri staremu Mat. Dolničarju iz Podsmreke pri Dobravi je pred leti umrla neka ženska, ki je Dolničarju zapustila hranilno knjižico z naročilom, da on razpolaga čez njo. Prišel pa je k tej ženični župnik iz Dobrave in od tedaj je hranilna knjižica neznanu kam izginila. Nikakor ne trdimo, da jo je župnik vzel. Ali vseeno bi bilo dobro, če bi se na kak način dognalo, kje se nahaja sedaj dotična knjižica in čigava last je ta knjižica, oziroma dotična hranilna vloga.

Žive razmere v pogrebem društvu. V zadnjem času nam dohajajo pritožbe nad pritožbo o „Pogrebem društvu železniških državnih uslužbencev v Ljubljani“. Mi smo o tem društvu doslej mislili, da je isto zgolj človekoljubnega značaja, brez vsake politično strankarske tendence in da je v upravi društva vse v tako vzornem redu, kot bi posebno pri takem človekoljubnem društvu moralo biti v redu. Da se pač dobe povsod nezadovoljneži, to je znano, zato se na dosežanje pritožbe nismo hoteli ozirati. Dobili pa smo sedaj od več članov podpisano na naslov c. kr. deželne vlade naslovljeno izjavo podprto z dokazi, da je tukaj res potreba o razmerah društva tudi javno izpregovoriti. V smislu pravil §-a 4 more postati član društva tisti, ki je zdrav, vslužben pri železnici ali kakki državni službi in sicer v Ljubljani, kjer ima tudi društvo svoj sedež. In v smislu §-a 4 točka 1 ima pravico do podpore le tisti član, ki je že 6 mesecev pri društvu. Pozneje se je določba razširila tako daleč, da imajo pravico pristopa k društvu tudi sorodniki članov. Da je bilo to razširjenje nepredvidno, so pokazale posledice, ki društvu tem bolj škodujejo, ker društveni predsednik ne pazi na to, da se ne bi sprejemale tudi že notorično bolne osebe. Takih slučajev je več, omenimo le dva. Lani je bila v Šiški sprejeta neka ženska, ki je bila jetična in je 18 ur popreje umrla, kakor bi imela pravico do društvenega pogreba, če bi bila takrat, ko se jo je vpisalo sploh zdrava. Društvo je plačalo pogrebne stroške. Še en novejši slučaj: Neki v Šiški stanujoči član ima sorodnice v Škofiji Loki. Ena teh 22 let staro dekle se je vpisala lani 1. maja in plačala za celo leto naprej. — Preko društvenih pravil in sklepov odborovih sej, v smislu katerih se morajo sumljive osebe pustiti na lastne stroške zdravniške pregledati in ima o sprejemu sklepati še le ves odbor, je tudi to dekle sprejel predsednik sam. In kaj se je zgodilo? Pred kratkim je tudi ta članica umrla glasom zdravniškega potrdila zopet na tuberkulozi, je bila torej že zdavno preje ko je vstopila v društvo, — obsojena na naglo smrt. Za tistih par kronc članarine je društvena blagajna zopet oškodovana za 220 K. — Ali se tako varuje kravvo zaslužene prirane žel. delavstva in drž. uslužbencev? Izjava nadalje opozarja, da je društveno poslovanje tudi sploh tako pomanjkljivo, da zahtevajo interesi vseh v društvu prizadetih članov strogo nepristransko revizijo od strani merodajne oblasti. In to je tembolj potrebno, ker se predsednik kar nič ne ženira izjav-

zmerom isti. Govorite samo v tajinstvenih besedah, ki se lahko obrnejo na vse karkoli se zgodi, tako da se včasih zdi, da ste preprokovali resnico.“

„Sire,“ je rekel Nostradamus, jaz vidim bodočnost, tako gotovo, kakor gotovo se suče zemlja okoli solca!“

„Kaj!“ se je zarežal Saint-André. „Zdaj se suče kar naenkrat zemlja okoli solca! Proklete so norčijejo z nami ti gospodje astrologi!“

„Gospod maršal,“ je dejal Nostradamus hladnokrvno, „če bi bili čitali Koprenikovih šest knjig „De revolutionibus orbium coelestium“, ki so izšle že pred petnajstimi leti v Nürnbergu, bi vedeli brez vse magije, da je solnce središče našega svetovja, a zemlja da se vrti sama okrog sebe in dovrši svojo pot okoli solca v enem letu; da potrebuje Jupiter za svojo pot okoli solca dvanajst, Saturn pa trideset let. . . . Toda nočem vas nocoj odvesti h genijem, ki ravnajo korak sveta. Ta reva zemlja nam zadošča. Tudi žužki, ki se vlačijo po njeni površini, so dovolj zanimivi za nas. In ker ste tudi vi, maršal, ena izmed teh žužek, vam pravim: — Pazite! Vidim vas pokritega s krvjo, ker ste pokriti z zlatom! . . .“

Saint-André, ki je bil ravno prejšnji mesec povzročil konfiskacijo premoženja ne-

LISTEK.

Nostradamus.

DESETO POGlavJE.

Dvor kralja Henrika.

VI.

Floriza zaročena.

„Nostradamus si je potegnul z roko po čelu.

„Strašno je to“, je nadaljeval z zamolklim glasom. „Predstavljajte si, sire, da vidite zelo razločno, kadar gledate okrog sebe, kadar pa hočete videti v ogledalu svoj lastni obraz, se vam mahoma stemni pred očmi. Toliko da nisem zblaznel od te pomanjkljivosti . . .“

Vzravnal se je, zasopel z naporom in dodal:

„Če bi imel stariše, sina, ženo ali očeta, bi mi bilo isto tako nemogoče, gledati njihovo bodočnost. Prag moje rodbine je meja moje učnosti. Sire, moj pogled zadobi jasnost šele takrat, kada velja bitjem, ki niso moje krvi . . . Sreča, da sem sam na svetu.“

ljati da je zgolj iz egoističnih pomenov društvo ustanovil in da on sploh sodeluje povsod le iz egoističnih zirov. — Glasom zapiska v knjigi si je brez odobrovanja dovoljena kar za celo leto vzel najemnico za društveni lokal, ki pa ob enem služi raznim političnim društvom. Na vsak način pa je revizija računskih knjig nujno potrebna, ker ni izključeno, da se računski ne vjemajo s tem kar bi društvo gotovim tvrdkam spričo pogodbe res moralo plačati. Vse te stvari bi morale priti pri občnem zboru na razgovor. Toda predsednikova stranka je s surovim nasiljem onemogočila vsako razpravo. Ker predsednik tudi v odborovi seji noče biti dostopen mirni razpravi za ureditev kričeve nezdravih razmer, ne preostaja drugega kot se obrniti na pot javnosti. — Spričo nam predloženega dokazilnega gradiva bi želeli, da se nekoliko res prežive razmere pri tem društvu ne lep način spravijo s sveta in da v društvu zavladata mir in red, kot ga tudi človekoljubno društvo — samo ob sebi zahteva.

Čudež pri vodovodni zadrugi v Šiški. — Prejeli smo: V „Zarji“ nekdo priobčuje celo vrsto člankov o vodovodu v Šiški. Iznenadilo nas je IV. nadaljevanje teh sestavkov v ponedeljkovi številki. Članek uvodom piše: „Kaj nam je sedaj čisto jasno? Vodovod v Šiški ne nese; ima dejansko velike izgube, ki so vedno večje in bodo čim dalje večje. Proti koncu pa navaja, da to nikakor ne gre, da bi bil vodovod v rokah privatnikov... zato: čimprej v roke občine! Kakor rečeno, bili smo presenečeni, ko smo črno na belem čitali, da šišenski vodovod ne nese, da imajo vodovodarji velike izgube pri vodovodu. Ne bi se temu čudili, če bi bil kaj takega trdil kak klerikalni list. Z moralo teh listov se popolnoma vjema, da se danes trdi, da imajo vodovodarji lep dobiček pri vodovodu, a jutri pa, da imajo velike izgube. Ves drugi utis pa napravi na človeka, če take recimo pomote najdemo v resnem in resnicoljubnem socialnodemokratskem glasilu. Kdo je že pozabil na tisti protestne shode v Šiški, na katerih so ravno socialni demokrati najbolj vpili proti vodovodnim zadrugarjem kot kapitalistom ki izkoriščajo delavstvo? In ali ni bil na teh shodih glavni bojevnim proti vodovodnim zadrugarjem morda ravno isti gospodar, ki se sedaj v „Zarji“ tako čudovito podrobno bavi z vodovodno zadrugo, o kateri trdi, da ima velike izgube pri vodovodu. Ali ni to čudno? Še pred nekaj meseci se je ravno od te strani trdilo in kritiziralo, kake dobičke vlečejo vodovodni zadrugarji, zdaj pa so naenkrat taki reveži postali, da žive od samih izgub. Kako se stinja z znanimi dejstvi, da vlečejo zadrugarji prav lepe remuneracije, glede katerih se je n. pr. Oroszy sam izrazil ko se mu je to očitalo: Kaj mislite, da bomo zastoj delali? In če imajo ti reveži res take velike izgube, kako je to, da se tako branijo vodovod izročiti občini v roke? Nam se je že na soc. demokratičnem volilnem shodu za občinske volitve v Šiški čudno zdelo, da je g. Anton Kristan vodovodne zadrugarje tako sumljivo pardoniral. Pa ne da bi bilo na tem kaj resnice, kar je Pogačnik z ozirom na te članke v „Zarji“ napram nekemu gospodu rekel: Vidite kako gospod Anton Kristan sodi o naših izgubah. On je natanko informiran, odkar je postal akcijonar naše vodovodne zadruge. Če bi tudi vse čudeže vrjeli, v tega ne moremo, da bi bil g. Anton Kristan vodja protikapitalistične stranke zdaj naenkrat postal akcijonar znanih kapitalistov in izkoriščevalcev šišenskega delavstva. — Priobčujemo to poročilo, kakor smo ga sprejeli, ne da bi nameravali v predležeči zadevi se spričati v kako polemiko z

kega plemenitaša v svoj lastni prid, je odskočil preplašen.

„Pa meni,“ je povzel Henrik Zeljno, ali meni ne poveste ničesar, da bi se mogel zavarovati pred zlom, ki me tare, ali vsaj potolažiti se nad njim?“

„Ne, sire, vam ne povem ničesar!“

„Ah, grom in peklo, gospod, govorite, drugače bom mislil...“

„Kaj boste mislili, sire? ... In zakaj se pritožujete pravzaprav? Vi govorite o zlu, ki vas tare! Nasprotno; nobenemu človeku še ni bila sreča tako naklonjena.“

Nostradamov glas je zazvenel hripavo. Sklanjal se je nad kraljem kakor angeli teme v starodavnih legendah. Drhteč molk je plaval nad to množico, ki še ni bila slišala nikogar, niti rojenih knezov, govoriti s kraljem v takih besedah.

„In kaj bi bili vi,“ je nadaljeval Nostradamus, „kaj bi bili, da vas ni sreča vodila za roko do prestola, na katerem sedite? Mogočna oseba, o tem ni dvoma. Toda vaša moč bi imela svoje meje. In poleg tega, kdo ve? Nadzorovali bi vas bili neprestano, vohuni bi vam sledili za petami... in morda bi bili že zdavnaj mrtvi, zaradi sumnje drugih proti vam... Pa tudi brez tega — bili bi samo kraljev brat, ne pa kralj francoski!...“

„Zarjo“ oziroma z g. Antonom Kristanom. Vsekakor pa se tudi nam čudno zdi, da list, ki je svojčas z nami vred obsojal izkoriščanje vodovodnih zadrugarjev sedaj naenkrat konstatuje da delajo zadrugarji z veliko izgubo. Informirali smo se tudi glede izjave g. Pogačnika in izvedeli, da isti res okrog govori, da je g. Anton Kristan pristopil kot akcijonar k vodovodni zadrugi. Stvar zasluži, da se pojasni. Op. urad.

Po 13 letih pod Šmarno goro. Pred 13 leti sta bila na svatbi in prav dobra sta si bila tedaj. Potem pa je prišlo nekaj vmes. In čez 13 let sta se te dni dobila na cesti od Vižmarjev proti Šmarni gori. — In ona, Čizmanka iz Šmartna je pozdravila njega, Nahtigala. Pozdrav pa ni bil posebno priščen. Zakaj on Nahtigal je rekel njej Čizmanki: Če si pijana, pa pojdi naprej! O da bi jo le videli, kakšna je ratala na ta odzdrav! Košaro je postavila doli na cesto pred njim trdo, da je kar zašklepetalo. In stopivši tik pred njega, ga vpraša: Kaj, jaz pa da bila pijana! — O sedemkrat pijanka, že za zajutrek požreš tri golaže. — Ti, ti žreš kot konj, veš! — In še več takih krščanskih ljubeznjivosti sta si izpovedala, zakaj po poroki pred 12 leti je že dolgo, dolgo in enkrat si mora človek otešiti kar ga tišči. A Čizmanka je tudi korajžna. Mahnila je z roko proti njemu, on se je lovil za klobuk, kar pa je njo spravilo iz ravnotežja... po dolgosti in širokosti je od zadej poljubila cesto. No, pa cesta ni bila preveč blatna in Čizmanka tudi ne preveč umazana, ko se je pobrala. — Njemu pa je bilo to dovolj in ji mirno poreče: Pojdi ti naprej, ali grem pa jaz. Zgodilo se je pa tako, da sta šla oba naprej, pa vsak po drugem kraju ceste... — Ta ceste pelje tudi v Ljubljano, noter v „rihlo“. Tam sta se zopet znašla. Pa vsak svojega „dohtarja“ sta si vzela. Ona je njega tožila, zakaj, poglejte malo vrstic nazaj. On pa je tudi že imel pripravljeno protitožbo. Nad obema je visel meč pravice in kazni. Priče niso mogle drugače izpovedati kakor tako, kakor je bilo takrat, ko sta se po 13 letih izgovorila na potu pod Šmarno goro. G. sodnik prepričan, da bo viseči meč če pade moral oba zadedi; jim svetuje naj se lepo poravnata in drug drugemu odpustita. O ti ljuba duša, vzklíkne Čizmanka, jaz pa naj mu odpustim, ker mi je rekel, da sem pijana! Po vsaj ste mu tudi vi rekli, da žre kot konj! O gospod sodnik tega pa nikdar ne! Njen lastni zagovornik ji svetuje naj se raje poravnata. Sodnik jo še opomni, da smo vendar krščanski ljudje, in si moramo drug drugemu odpuščati. — Pa ne krščanstvo, nego strah pred kaznijo je po dolgi borbi uplival; naredila se je poravnava. Vsak ob svojem. Pa se vboodče nikar več tako ne pozdravljata kot sta se to pot po 13 letih pod Šmarno goro!

Pater Pavel kot predsednik antialkoholikov. Prejeli smo: Pater Pavel, ki je dal Novomeščanom že toliko opraviti, je tudi predsednik novomeških sovražnikov dobre kapljice. Kdo so pravzaprav ti antialkoholisti, tega v Novem mestu nobena živa duša ne ve, ker le predobro vsi vemo, da se največ res dobre kapljice izpije pri patirih franciškanih in v častitem kapitlju pri gospodih kanonikih. Posebno pri franciškanih imajo tako dobrega in zapeljivega še iz starega sode, da kdor le par teh kapljic (štete po štefanah) zavžije, ga čisto spreobrnejo pa magari, da je bil preje še tak liberallec. Le prašajte tistega gospoda, ki nima daleč od Kokličevega hotela svojo manufakturno trgovino. Odkar je začel zahajati na južno k patrom franciškanom,

V splošnem molčanju se je začelo zamirajoče ječanje. In Katarina edina je zapazila, da je prišlo to ječanje iz kraljevih ust.

„Kajti, sire,“ je nadaljeval Nostradamus z rezkim glasom, „vi niste bili dauphin! Dauphin je bil vaš brat Franc! Ali ni vsa ta zgodba v resnici podobna čudežu? Močan, čil, krepkejši in živejši od vas, noseč v sebi surovo in silno žilavost prvih gospodov Valojskih se je zdel ta brat po naravi namenjen v to, da živi in vlada celo stoletje. Vi ste kar izginjali ob njegovi strani. Toda čudež se je zgodil. Poln zdravja je prispel vaš brat v Tournon. Zdajci pa se pojavi vročica, neznatna vročica, ki se ni zdela prav nič nevarna. Ah sire, in vi se pritožujete! Tista neznatna vročica je izvršila svojo dolžnost. Postali ste dauphin! Usoda vam je pritisnila prst na čelo in vas zaznamovala za vladanje! Slava, mogočnost, radost, slavlje, ljubezen, vse vam je padlo v naročje! Prej niste bili nič. Zdaj ste postali vse! Ah, sire, res ste nahvaležni usodi.“

„Podlež!“ je zahropel kralj, blede kakor smrt in ves omamljen od groze. „Ti se mi drzneš podtikati, da sem se veselil smrti svojega brata!...“

je ves izpremenjen, če tudi ne še čisto spreobrnjen. Pa da se vrnemo k našemu patru Pavlu. On je torej predsednik nevidnih sovražnikov vidnih duhov dobre kapljice. Če že ni članov, obstoji vsaj tako društvo po imenu in to je za enkrat že veliko. Videli so patra Pavla večkrat zahajati k pobožnim ženicam na Breg. Ker so nekatere teh ženic na dobrem glasu kot dobre prijateljice dobre kapljice, je nekatero radovedneže zanimalo, kako pater Pavel kot predsednik sovražnikov dobre kapljice izpolnjuje svoje častno predsedniško mesto. Če hočete to izvedeti, stopite za patrom Pavlom v sobo te ali one hiše na Bregu. In o sveta Pomagavka! Obložena miza s svinjino, hlebec kruha, pa štefan vina na mizi. Kajpada le nesreča tako hoče, da se pater Pavel spozabi in s kozarcem v roki pošilja zlatorumeno vsebino v preiskavo skozi grlo v notranje prostore, kjer se dobro spoznajo, ali se dobra kapljica prileže na dober požirek svinjine ali ne. Poredni jeziki, ki jih tudi v Novem mestu ne manjka, celo pripovedujejo, da je znani ljubljanski največji antialkoholist dr. Zajec ravno pri patru Pavlu delal in napravil maturo v gibanju proti alkoholu. Za to pa ne prevzamemo odgovornosti. To pa stoji pribito, da tukajšnje društvo antialkoholikov krasno vspeva... Kako bi tudi ne, če ima takega vzor — predsednika!

Krivica se mu je zgodila. Pod tem in slinčim naslovom kroži te dni v slovenskih listih nekaka poloficijelna izjava, ki naj bo nekako zadoščenje nekemu dacarju pri boletnem uradu v Kandiji, proti kateremu je novomeško državno pravdnštvo ustavilo preiskavo, češ, da se je vendarle izkazalo, da se je dotičniku godila krivica. Če je to res ugotovljeno, je dotičniku tudi od naše strani javno zadoščenje zagotovljeno, ne da bi za to potrebovali še kakega posebnega poziva. Moramo pa biti za prostovoljno zadoščenje o stvari tudi prepričani. Izpregovoriti pa nam je tudi še besedo, kdo je bil prvi list, ki je svojčas po dozvedno izvestnih podatkih tako prepričevalno poročal o tej aferi. Že takrat smo izrecno naglašali da ravno dotični list dela prizadetemu že s tem veliko krivico, ker je dotičnik za stranko lista veliko več storil, kot pa za stranko kateri je prpadal. Povedali smo tudi že takrat da je bilo o tej zadevi tudi nam že preje poročano, pa smo jo lojalno zamožčali, ker smo vedeli, da se zadeva nahaja v preiskavi. Dotični list pa je lopnil s polnim imenom nesrečnika na dan in priobčeval kot senzacijsko podatke, ki so bili znani le tistemu ki ni bil dalač od preiskave. Če se je možu krivica storila, namreč kar se tiče javnega razglasenja, se ima zahvaliti le „najbolj informiranemu“ listu na Kranjskem Prav od nobene strani naprošeni, prostovoljno pa protestiramo, da se v teh okrožnicah prizadeti prišteva kratkomo pod naslovom „dacar“. Ti „dacarji“ o ožjem pomenu besede so ves ta čas zaradi te afere že itak dovolj trpeli na ugledu, naj bi se jih od strani ki te okrožnice razpošilja, vsaj zdaj pustilo pri miru. Če je dotični takrat bil s polnim naslovom razglašen kot krivec, mu mora biti le to v zadoščenje kot nedolžen, da se ga ne skriva med druge dacarje. Če že damo komu zadoščenje, naj bo isto po polno, le ne tudi pololovičariti!

Izloraba § 19 tisk zakonika. Če bi občinstvo vedelo, kako težko je uredništvom dnevnih listov posebno v današnjih razburljivih časih kontrolirati vsak vnanji dopis, pri katerem je uredništvo navezано le na osebo dopisnika, bi napram listom, ki nena-menoma storjeno krivico radi lojalno popravijo, prav nihče prizadetih ne vporabljal tolikanj proslulega § 19. tisk. zakonika. „Jutro“ zasleduje dve nalogi: prvič če treba brezobzirno na desno in levo staviti pod ostru nož javne kritike vse kar je nezdravo, drugič pri tem pa nikomur namenoma delati krivice. Če pa se vkljub temu zgodi kak pomota, ki pa kakor rečeno nima svojega vira v uredništvu samem, je rade volje pripravljeno pomoto popraviti. So pa ljudje, ki te težkoče pri urejanju dnevnika ne vedo ali pa nočejo uvaževati, zajašejo če se čutijo prizadete, po njih mislih strašno ušene-ga konjička. z vporabo § 19 zahtevajo popravka. Vsako uredništvo pa dobro ve, da te vrste popravkarji še manj razumejo to na kar se sklicujejo, namreč določbe citiranega paragrafa. In zato se taki popravki povsod mečejo v koš. Tak popravek smo po dolgem času zopet te dni prijeli. Meseca februarja smo priobčili iz Dolenjske kratko notico, v kateri se nam od povsem zanesljive strani poroča, da se ondot govori, da so v Metliki neki zlikovci v neki gostilni napadli stražnika, ko jih je prišel mirit. Pri napadu pa da so ga do nagega slekli. Priobčili smo to kot govorico, ki se je res širila v kraju, od koder smo prejeli dopis. Nas samih je zanimalo, da se nam o tem v Metliki, kjer je znano, da niso antialkoholisti doma, že nič tako posebnem slučaju, od tam kaj zaneslji-

vega poroča. Pa čakali smo zaman. Skoro ravno čez mesec dni po priobčeni notici pa dobimo naenkrat nekak „uraden“ popravek na podlagi § 19 tisk. zakona. Podpisana sta dva popravkarja, katerima se bi znalo slabo goditi, če bi njihju popravek le radi posebnosti hoteli priobčiti. Dotičnima gg. preporočamo, naj se preje pustita poučiti o določbi paragrafa na katerega se sklicujeta, s takimi popravki pa nam prav nič ne imponirata. Mi vzdržujemo slej ko prej kar smo pisali to pa zato, ker smo pisali le golo resnico, namreč biležili le govorico o napadu na stražnika. Čeje govorica neutemeljena, bi bila dolžnost kompetentnejših organov, kot sta na popravku podpisana, neutemeljenost govorice že zdavna pojasniti. Napisali smo to opozoritev ne samo na konkretni slučaj, marveč sploh v vednost in ravnanje vseh, ki se čutijo v tej ali oni notici prizadeti. Vsakomur je odprta pot, da nas z dokazi prepriča o storjeni mu krivici, katero smo takoj pripravljeno popraviti tudi brez 19. tisk. zakona.

Sneg in deževje. V noči od srede na četrtek je po kranjskih hribih in planinah zapadel novi sneg nizko na gorsko obkrožje ljubljanske kotline. Po kratkem premoru je v četrtek popoldno zopet nadaljevalo deževje. Ljubljana je že v četrtek napolnila strugo ter mestoma po barju že prestopila bregove. Vreme tudi še včeraj ni kazalo na izboljšanje. V oddaljenih krajih so bili nemara večji prirodni igredi.

Kam je izginilo 20 smrek? Poroča se nam: V občinskem gozdu občine Lancovo pri Radovljici je izginilo 20 smrek. Pripovedujejo, da jih je na ukaz župnišča posekal eden cerkovnih ključarjev in da je župnik faranom naročal, naj se gozdni rop nikar na razglaša okrog. Ker pa 20 smrek danes ni kar tako brez vrednosti in ker nam je znano, da župnišče nima prav nič opravili v tujem občinskem gozdu, bi radi vedeli, kako g. župnik opravičuje posekanje in prilastitev teh smrek. Župnik naj nam tudi pove, kam so se te smreke porabile.

Več radovednih.

Elektroradiograf „Ideal“ v Ljubljani. Spored za soboto do nedelje je tako skrbno izbran, da more najbolj razvajenega zadovoljiti. Med slikami je posebno omeniti: „Skrivnost dveh duš“, pretresujoča tragika. (Samo zvečer. Brat in sestra sta nevede gojila isto ljubezen med seboj, kot je sicer dovoljena le med možem in ženo. Smrt ju reši tega žalostnega razmerja.) „Polno ljubimkovanje“ je krasna veseloigra Nordskih film Co. „Maks kralj mode in Mirko“ (6 letni Abelard) zadene v črno — so slike z velikansko komiko. Torek — Madame Sans Gene umetniški film I. vrste s pariško umetnico Rejane.

Trst-Primorje.

„Slovenec“ in tržaška porota. Politični list za Slovence, tako ima napisano „Slovenec“ v glavi. Če pa kdo misli, da se „Slovenec“ za važne politične dogodke v resnici briga, ta se prokleta molči. Saj mu ne odrekamo tega da je političen, o tem ni govora. Ali politika je lahko taka ali pa taka. In „Slovenec“ je dosedaj še vedno tako „politiziral“ kakor so zvižgali na Dunaju. Zlasti z ministrom Hochenburgerjem je dosedaj prav po dvoživkarsko ragljal. Dokler namreč ni bilo afere Kregar-Štefe, so imeli naši ljubi svetniki pri „Slovenecu“ prosto roko, ta afera je pa prejšnje odločne opozicijonale proti Hochenburgerju hkrati pri-lekla iz luže, ter sedaj, mesto uglu-jujočega regljanja, samo še ponižno godrnjajo, češ, da se naši backi ne zbudje. Tako je ta „politični list za Slovence“ s celimi štirimi vrsticami prešel mimo tako važnega vprašanja, kot je vprašanje tržaških porotnikov, ki je gotovo veliko bolj važno, da se o njem informira vse slovensko ljudstvo, kot pa prekucija klerikalcev v ljubljanskem občinskem svetu. Tej prismojeni prekuciji, pri kateri se Štefe sam reži kakor cigan belemu kruhu, so posvečene cele strani tega „političnega lista za Slovence“, tržaški poroti pa cele trinpol vrstice, a še to tam, ko sploh morajo biti med poročili o parlamentu, kjer se pač ne more prezreti Rybareve interpelacije. Pa ne, da bi se mogoče mislilo, da nimajo odkod izvedeti, saj sta Rybar in Gregorin vedno na razpolago, mogoče da še celo preveč. da bi za tako odlično „političen list za Slovence“, ki ju je o priliki njegova vstopa v Šuštersičev klub tako lepo pohvalil, dala potrebnih informacij. Torej s te strani ni nobenega zgovora. Toda nam se zdi, da bo za tem spel kaka kravja kupčija. Saj so Kregar, Štefulja in Kregarica še vedno v preiskavi. In Šuštersič sedaj prav pridno „kljuje puca“ pri gosp. Hochenburgerju. — Težak položaj ima ta „polit čni“ list. Na eni strani farbatu svoje zveste backe, na drugi pa seveda vsled gnoja v svoji štali pridno zapirati vrata da kdo ne pada v znak vsled smradu.

Dober tek!

Imamo zdrav želodec in nas ne tišči v želodcu, nimamo več bolečin, odkar rabimo Fellerjeve odvajajoče Rhabarber kroglice z zn. Elsakroglice. Povemo Vam iz lastne izkušnje, poskusite jih tudi Vi, uredijo odvajanje in pospešujejo prebavljanje. 6 škatlic franko 4 krone. — Izdelovatelj lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 264 (Hrvatsko).

Aretacija svetrovcev. V noči od 29. februarja na 1. marca t. l. so tatovi, — ki so bili dosedaj še neznani, a sedaj niso več vlogili v prostore Jess v I. nadstropju hiše št. 15. v ulici della Barriera vecchia. — Ta trdnjaka trguje za izgotovljenimi oblekami ter ima v pritličju iste hiše prodajalno, a v I. nadstropju salon in pisarno. Omenjene noči so tatovi prevrtili blagajno in odnesli iz nje 200 kron denarja; ker se jim je pa to zdelo premalo, so odnesli še drugega blaga, namreč obleke za 2000 kron vrednosti. Policija je takoj razvila vse svoje sile, da bi prišla tatovom na sled. In res se ji je to posrečilo. A v to so pomagali tatovi sami. Policija je namreč opazila, da so te dni nekateri ptiči, ki nikdar ne primejo za nobeno delo, prav „fletno“ živeli. Oblečeni so bili kakor kake baroni, privoščili so si, kar so boljšega dobili in vozili so se v avtomobilu. Ta njih neprevidnost je dala policiji povod, da je začela poizvedovati, od kod da ti ptiči zajemajo, na kakšen način si morejo dovoljevati tak „luksus“. In vspeh teh poizvedanj je bil ta, da se je zvedelo, da ti ljudje prodajajo obleke, ki so bile ukradene pri trdnjaki Jess. Na podlagi tega rezultata je policija predvčeršnjim aretovala 41 letnega Hektorja Posar in njegovo 42 letno soprogo Erminijo, ki sta stanovala v ulici del Gelsi št. 5., 24 letnega fotografa Marina Rudenizza, stanujočega v ulici del Solitario št. 13., 25 letnega Emila Fontanot, stanujočega v ulici del Rivo št. 19. in 25 letnega Karola Osana, stanujočega v ulici dell'Eremo št. 23. — Na policiji so vsi štirje deloma priznali, da so se vdeležili tatvine. Potem ko so izpraznili blagajno, so oblekli kolikor je kdo mogel raznih komadov obleke; nato so pa z obleko napolnili cel kovček, ki so ga bili nalašč v to svrhu prinesli seboj. — Kovček so potem proti jutru odnesli na ulico in ko je šel mimo prvi izvošček — bila je ravno 6. ura zjutraj — so se s kovčkom vred odpehljali k sv. Jakobu, kjer so pri neki ženski shranili kovček. — Vsi štirje možki se že predkaznovani.

Vzoren soprog je 50 letni Fran Zorn, stanujoči v ulici del Molin grande št. 14. — Ločen je že leto dni od svoje soproge Marije, ki stanuje v ulici della Scalinata št. 28., a jo vendar neprestano nadleguje in celo pretepa. Tako se je pripetilo tudi v torek dne 5. t. m. Zorn je počakal ob 5. uri popoldne svojo soprogo na trgu S. Giovanni, ker je vedel, da mora ona ob oni uri tam mimo. Ko je ona res prišla, jo je on vstavil in jo začel nagovarjati, naj mu vendar kaj pomaga. Na njeno vprašanje, na kak način naj mu pomaga, ko niti zase ne zasluži dovolj, ji je on svetoval naj se prostituira, da bosta tako oba lahko živela. Ženska mu je ogorčeno odvrnila, da če bi se že prostituirala, bi se sama zase, a nikdar ne zanj, narkar jo je začel on nevmisljeno pretepati. Ko jo je prav po divjaški obrcal in naklestil s pestmi, ji je pa še zažugal: „Za sedaj imaš to, drugič te bom pa z nožem.“ — Prestrašena in tam vložila ovadbo proti svojemu nesramnemu soprogu, ki je bil vsled tega predvčeršnjim aretovan. Na policiji je sicer on tajil, češ da ni izrekel one groznice, a to mu ni pomagalo: pridržali so ga v zaporu.

Slovensko tržaško gledališče. (Benefica gospe Dragutinovičeve in režiserja g. Dragutinoviča) — V nedeljo, dne 10. t. m. ob 8. uri zvečer se vrši benefica velezaslužnega režiserja g. Leona Dragutinoviča in njegove soproge. Da je slovensko gledališče v Trstu tako napredovalo, je prvi vrsti zasluga gos-poda Dragutinoviča, ki je znal dvignuti gledališče na tako visok nivo, da danes lahko ponosno gledamo na naš skromni Talijni bram. Nedeljska predstava naj bo živi dokaz velikih simpatij ki jih oživata v Trstu naša vrla umetnika. Vprizori se komedija iz detektivskega življenja „Sherlock Holmes“.

Delavsko gibanje v tržaškem tehničnem zavodu.

V večerajšnji številki našega lista smo navedli vzroke radi incidenta ki se je pripetil v sredo v tem zavodu. Zaključili smo z obljubo, da v današnji številki sporočimo se bo-li delavstvo povrnilo na delo. Delavstvo se je večeraj povrnilo na svoje delo in v zavodu nadaljuje normalno delo.

Delavstvo pričakuje sedaj odgovor direktorje. Včeraj zjutraj sta bila oba zavoda zastražena. Ne vemo, kako policiji sedaj preostaje straž, ki jih pošilja „sponirati“ brez vsake potrebe, dočim se je do sedaj vedno težilo o pomanjkanju istih.

Ne odgovarja resnici poročilo o nekem tukajšnjem listu, da ni inženir Ostendorf ravno šikaniral delavstva. Šikaniral ga je, in še preveč šikaniral. Nadalje ne odgovarja resnici poročilo tega lista, da je tudi domače delavstvo uvipelo, da tudi zanje ni napačno delo, po novem načinu in da se on tudi v njem doseči pošten zaslužek v akordnem delu. To je smešno. Kako je potemtakem nastalo med delavstvom sporazum in zakaj

je isto delavstvo napadlo inženirja Ostendorfa, ako jih ni šikaniral in ako jim je dal dober zaslužek. Po poročilu tega lista se da soditi, de je delavstvo napadlo brez vsakega vzroka inženirja Ostendorfa. Ako bi ne bil kriv inženir, se nebi vse delavstvo potegnilo za samo dva aretirana tovariša.

 Iz ladjedelnice sv. Marka pa smo prejeli od nekega delavca: Poročilo „Edinosti“, da so zapustili včeraj delo samo elektrotehnik, ne odgovarja resnici. Nekoliko elektrotehnikov je ostalo, ker drugače bi moral zavod v temi, kar se tudi v največjih praznikih ne pripeti. Delo so zapustili delavci iz vseh fužin, izvemši le onih delavcev, ki niso nikjer organizirani in onih, ki so boje ravnateljstva, da jih odpusti iz službe.

Štajerska in Koroška.

O zagonetnem umoru na Srednjem Štajerskem. Dne 5. t. m. podilo se je po končanem šolskem poduku na Plabuču se nahajajoči višini več dečkov. Ko so došli kakih 120 m visoko, sta opazila sinova gostilničarska Rudolf in Josip Musker na neki, med dvema gozdnima parcelama ležeči z drevjem obsajeni strmini, v grmovju neko žensko truplo. Mislila sta, da ženska spi, toda v kratkem sta spoznala, da imata mrtveca pred seboj. Odšla sta takoj domov in vso zadevo pojasnila starišem. V gostilni se je ravno takrat nahajal fotograf Knapp, ki je takoj informiral orožnike o umoru. Pri nogah ranjske so našli orožniki majhen samokres, dvakrat izstreljen in belo žepno ruto z rdečim monogramom V. K. Čisto gotovo je, da je bila ženska umorjena. Smrtno rano na levem sencu ji je prizadela tuja roka. Po zločinu je storilec truplo obrnil. Na licu mesta so našli tudi več stvari, ki so gotovo last morilca, ki jih je v naglici pobegnil tam pozabil. Morilec je moral biti silno zmešan in prestrašen, ker je pustil na kraju umora celo klobuk in pelerino. Pelerina je znotraj polna krvi. Drugega sledu niso našli. Vendar pa ni izključeno, da je ona žepna ruta z monogramom V. K. last morilca. Umorjenka ni imela pri sebi ne denarice niti kakih dragocenosti ali stvari, iz katerih bi se zamogo konstatirati, odkod je doma. Zdravnik je konstatiral, da leži že približno 24 ur mrtva. Obleka je bila že popolnoma suha, iz česar se sklepa da je bila umorjena že pred ponedeljkom. Razven smrtne rane z revolverjem, drugih znakov nasilstva ni opaziti. Važno je, da so našli pri umorjeni ženski še drugo žepno ruto z monogramom A. K. Splošno se sumi, da gre tu za zakonsko dramo. S pomočjo onih dveh monogramov bodo skušali dognati in priti na sled zločincu. Trdi se, da sta morilec in umorjenka stanovala v Gradcu in da je morilec po umoru izvršil še samomor. Dne 3. t. m. popoldne so videli v bližini morišča nekega 30 let starega moškega brez klobuka. Na občinski urad v Göttingu je došlo iz Št. Vida na Nižjavevstriškem poročilo, da vrvar Rudolf Keil pogreša že od nedelje sem Ano Keil in Karola Hranička. Najbrže je umorjenka tudi identična z Ano Keil, kar je razvidno iz monograma na žepni ruti „A. K.“

Smrten padec. V nedeljo, dne 3. t. m. zvečer je padel mizarski mojster Anton Ravnjak iz Vitanja — po stopnicah gostilne Martina Kuzaj. Hotel je obiskati gostilničarjevega sina, ki je ležal v prvem nadstropju težko bolan. Toda vsled pijanosti je zgubil ravnost. Že ter padel na kamenita tla. Pri tej priliki si je razbil lobanjo ter že naslednjega dne zjutraj za poškodbami umrl.

Ponesrečen železniški uradnik. V ponedeljek proti popoldnevu, ko je iz Wiesa došli osebni vlak št. 704 zavozil v postajo, je lokomotiva prišla na vlak čakajočega postajnega mojstra Alojzija Kleinzettla in ga vrgla ob tla. Delavci so nezavestnega ponesrečenca odnesli v skladiščno pisarno postaje Gross-Florian. Kleinzettel je zadobil več težkih poškodb na glavi. Nesreča je nastala radi tega, ker je bilo poleg tira več košar, katerim se je moral uradnik umakniti in je prišel tako preblizu tira.

Okrožno sodišče v Celju je dovolilo nad imetjem trgovca Vincencija Balana v Št. Petru pod Sv. Gorami konkurz.

Za stavbo nove nemške telovadnice v Slov. Bistrici je južnoštajersko telovadno okrožje darovalo telovadnemu društvu v Slov. Bistrici 300 K podpore, „Südmarka“ pa tudi 300 K. S stavbo prično že prihodnji teden.

Požar. V hotelu Bauer v občini Sp. Sičevo pri Rog. Slatini je dne 4. t. m. nenadoma nastal požar. Zgorela je obednica s podstrešnimi sobami. Prostovoljno gasilno društvo deželnega zdravilišča je požar pogasilno tekoma 5 ur. Na obednici prizidani kuhinjski trakt z verando ter vso opravilo v obednici so rešili. Ta del poslopja, ki je last zakonskih Viljema in Antonije Bauer,

je sedaj že drugič zgorel. Dva ognjegasca sta bila pri gasitvi lahko ranjena.

Prijet vlomilec. Golstilničar Ferd. Wernik iz Kovačevasi pri Slov. Bistrici je te dni vjel vlomilca Janeza Laveca, katerega so orožniki že dolgo časa iskali. Izročil ga je takoj orožnikom. Na vprašanje, zakaj je bil aretiran, je vlomilec odgovoril, da radi nekega vloma na Pragskem. Ni izključeno, se je Lavec udeležil tudi raznih drugih vlovov Slov. Bistrici.

Polil se je v Trbovljah 2 letni sin Alojzija Žagarja, ko je bil sam v kuhinji z vročo vodo, ki je bila na štedilniku. Stopil je namreč na stol in segal po piskru, v katerem je bila vroča voda, kar mu stol spodrsne, pisker z vrelo vodo pa pade nanj. Otrok je bil opečen po celem telesu. Spravili so ga takoj v deželno bolnišnico v Ljubljano, kjer se nahaja zelo nevarno bolan.

Politični dogodki.

Demisija ogrskega kabineta. Ogrski ministrski predsednik grof Khuen Hedervary je torej podal demisijo celokupnega ogrskega kabineta, katero je cesar tudi sprejel. S Khuenom vred je za dogleden čas padla tudi rešitev brambne predloge, katero vojno ministrstvo tako silno forsira, predloga, ki ogroža udi delovanje avstrijskega parlamenta. Faktum je, da je s Khuenovim padcem ustranjena čisto nova politična situacija. Politične razmere na Ogrskem so namreč take, da sedaj ni niti misliti na definitivno rešitev brambne predloge, vsled česar bo krona naročila obema vladama, naj ustvarita v brambnem vprašanju provizorično stanje. Provizorij bo trajal najbrže eno leto. Rekrutni kontingent bo sicer zvišan, toda vojno ministrstvo bo moralo garantirati, da proračun radi tega ne bo nič prekoračen. To bi bilo mogoče pa le na ta način ako bi bila večina vojakov, ki služi že dve leti, odpuščena na dopust. Rekrutni kontingent se zviša za 32.000 mož. Čisto razumljivo je, da vojno ministrstvo s provizorjem ne bi bilo nič kaj zadovoljno, kajti provizerij ne bi pomenil ničesar drugega kakor zavlačevanje rešitve brambne predloge, ki je tako nujno potrebna. Vsekakor je situacija vsled Khuenovega padca jako kritična.

Italijansko-turska vojna. Vsa dejstva kažejo, da bodo evropske velesile v najkrajšem času popolnoma opustile misel na kako posredovanje med Italijo in Turčijo. Turčija namreč o kaki aneksiji Tripolitanië in Cirenajke namreč noče niti slišati, ker je izguba teh dveh provinc zanjo življenskega pomena. Velesile bodo vsekakor napravile še par poskusov in se informirale pri obeh vladah o mirovnih pogojih, toda že sedaj je jasno, da bodo odgovori obeh vlad neugodni, mirovni pogoji pa taki, da se bodo mogli tvoriti baze za mirovna posredovanja. Sicer je pa sedaj skrajno neugoden čas za posredovalne akcije. Turčija stoji namreč pred novimi parlamentarnimi volitvami in se zato nobena stranka ne zavzema za mir, ker ve dobro, da bi v tem slučaju zgubila vpliv med ljudstvom in izšla iz boja popolnoma poražena. Treba je torej čakati, da bodo parlamentarne volitve na Turškem končane in s tem razjasnjena parlamentarna situacija in razpoloženje med strankami. Zlasti pa se boji Turčija skleniti mir z Italijo radi tega, ker bi si z izgubo kalifata Tripolisa in Cirenajke nakopala sovraštvo vseh pod Turčijo stoječih trabeč, kar bi za razvoj in obstanek Turčije nikakor ne bilo ugodno. Arabci sami so skrajno vznemirjeni, ako slišijo o kakih predstojeh mirovnih pogajanjih in groze Turčiji, da jo v tem slučaju puste na cedilu. Tako je poglavar rodu Senusov izjavil, da bo proklamiral takoj nov kalifat, ako Turčija ne vstraja pri vojni.

Nov papežev dekret. Kakor se poroča, izda papež Pij X. okolu Velike noči nov dekret, s katerim se bo zvišala študijska doba teologov na 6 let. Vsak semenišnik bo posvečen za duhovnika še-le takrat, ko bo končal 28. leto. Kleriki se bodo morali baviti 5 let z bogoslovjem, eno leto pa z biblijskim študijem. Ta odlok stopi v veljavo l. 1913. Ta reforma je baje zato neobhodno potrebna, da si bodo kleriki po dokončanih bogoslovnih študijah dobro v svesti, kake dolžnosti jim nalaga obljuba čistosti.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Avstrijska zbornica.

Dunaj, 8. mar. V današnji seji zbornice se je predsednik Sylvester spominjal umrlega poslanca Kutscherja. Nato je pričela razprava o predlogih draginjske komisije. Poslanec Miklas še vedno govori o tem predmetu, ter pripominja, da se mora stvar nujno rešiti.

Khuen o svoji demisiji.

Budapešta, 8. mar. Ob 10 in četrt zjutraj je grof Khuen-Hedervary poročal v

zbornici o demisiji, katero je vladar sprejel, ter naprosil ministristvo naj še nadalje provizorično vodi državne posle. Nato je predsednik zbornice naprosil, naj ga zbornica pooblasti sklicati pravočasno izredno sejo. Sprejeto.

Protimadjarsko gibanje v Hrvatski.

Zagreb, 8. mar. Vlada je vsem šolskim vodstvom po Hrvatski poslala okrožnico, v kateri zahteva naj vsa šolska vodstva poročajo, kateri dijaki so manifestirali za gimnazijskega dijaka, ki je bil v Sarajevem ranjen, ker hoče vlada iste strogo kaznovati. Ker so pa vsi dijaki demonstrirali v prilog sarajevskim ranjencem in aretovancem, bo najbrže po vsej Hrvatski nastal splošen dijaški štrajk. Zato sodijo, da bo vlada, da prepreči nerednosti, enostavno izrekla vsem dijakom ostro grajo. Danes bodo po vsej Hrvatski izvešeni plakati, kjer se naznanja, da vlada odtegne vse stroge naredbe, izdane vsled protivladnih demonstracij. Vzlic temu vlada med narodom po deželi velikanska agitacija za ločitev od Ogrske.

Novice.

*** Cestni tlak iz usnja.** V Handelworthu pri Birminghamu na Angleškem so pred letom napravili novo cesto in jo pollakali z usnjem. Sedaj po razmerno dolgem času ne kaže ta moderni tlak, kakor je ugotovila strokovnjaška preiskava, takorekoč še nikakih sledov obrabljenja. Odpadke usnja, ki so jih porabili, so s stroji izrezali na prav male koščke in jih skupno zmešali z asfaltom in katramom. Preiskava je pokazala, da je material, ki prihaja iz mešanice usnja in omenjenih tvarin, izborno sredstvo za tlakovanje cest. Ta tlak ne dela prahu, je elastičen, tako, da tudi težji vozovi ne puščajo nikakih razorov, konji lahko stopajo in tudi človek hodi, ne da bi se slišalo njegovih stopinj.

Postrešček — Dedič milijonov. — Pred kratkim je podedoval nek ubožen postrešček v Rimu veliko premoženje. To premoženje izvira iz rodbine njegove žene, ki je rojena grofica. Žena postreška Enrica Sardi je namreč angleška grofica, hči enega najbogatejših lordov, ki je prišla pred kakimi 20 leti v Rim, da si nekoliko ogleda svet. Vodnik, ki ji je razkazoval mestne znamenitosti, je bil mlad Rimljan, s svetlimi očmi in črnimi lasmi, ki je napravil na plavo Angležinjo poseben vtis. Grofica je bila ena najbolj oboževanih lepotic na Angleškem in njen najbolj vneti čestilec je bil sin enega najbolj uglednih in politično vplivnih peerov Angleške, ki igra danes že odlično vlogo v političnem življenju svoje domovine. Toda grofica se ni zmenila niti zanj, niti za druge. Vnela pa se je za svojega vodnika v Rimu, da ni mogla več brez njega živeti, Lahko si predstavljamo, kakšne boje je morala prestati s svojimi sorodniki, ko so izvedeli o njeni nameri, da hoče poročiti rimskega vodnika tujevc in postreška. — Kljub velikemu odporu ni opustila svojega načrta in ker ni mogla dobiti od svojcev dovoljenja za zakon s svojim izvoljencem, je pobegnila in se z njim poročila. Njeni starši so jo radi tega razdedinili. Kmalu pa se je navadila na novo življenje in je s svojim izvoljencem, je pobegnila in se z njim poročila. Njeni starši so jo radi tega razdedinili. Kmalu pa se je navadila na novo življenje in je s svojim izvoljencem raje živela v borjni kočli kot pa v palači neljubega ji moža. Svoje otroke je priprosto, a lepo vzgojila. Sedaj pa so se časi zasukali in podedovala je za svojimi umrlimi sorodniki milijonsko dedščino, tako, da je preskrbljena s svojim možem in otroci za vedno.

Mali oglasi.

Diplomirani učitelj vješt hrvatsko-srbskom jeziku traži mesto kao kućni učitelj ili kakovu sličnu službu. Potražbe na upravu „Jutra“ v Trstu.

Proda se prav malo rabljen gromfon najbolje vrste znamka Angel in 20 plošč premer plošč 25 cm, cena zelo nizka. Naslov pove upravništvo „Jutra“ v Trstu.

Lepo meblovano sobo s posebnim vzhodom, v pritličju, se odda s 1. aprilom v Ljubljani, Poljanska cesta št. 3. Soba je pripravna tudi za pisarno.

Fotograf A. Jerkič Trst, Via Poste 10 Gorica Gosposka ul. 7. U etniški izdelki, stalne cene.

2 spretna ključavnničarska pomočnika sprejme takoj Ivan Triller na Bledu.

Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik **Milan Pint.** Tiska Tiskarna Dolenc (Fran Polić) v Trstu.

SUKNA in modno blago za gospode in gospe pripravljeno izvozna hiša **ZEFIRE** Prekop Skorkovsky in sin v Humpolcu, Češka. **Večeri na sahtevu franko.** — Zelo zmerne cene. — Na žebu dojam takaj izgotovljati gospodnje obleke.

Slovinci in meščani!

Vaša dolžnost je, da se poslužujete udani **Anton Novak**, brivec. —

le v slovenski brivnici v ulici **Sette Fontane št. 13**, za to se Vam toplo priporoči Svoji k svojim!

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

r. z. z. n. z.

4¹ | 0 | 2 | 0

v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po

4¹ | 0 | 2 | 0

brez vsakršnega odbitka.

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

* * *

Popolnoma varno naložen denar.

* * *

Rezervni zaklad: K 700.000.

ALOJZIJ POVH

slovenski urar
Trst — Via del Rivo 26.
Dveletno jamstvo, popra
vila, obisk na dom, zlato,
dragulji po niski ceni.

Restavracija „AURORA“

Via G. Carducci 18.

Na povratku iz umetniške turneje po Italiji, v zadnjem času tri mesece v gledališču Apollo v Rimu

prvi elegantni srbsko-ogrski zbor

3 gospodje **HUNGARIA** 5 dam

pod vodstvom ravnatelja Štefana Krema.

Proizvajajo se z narodnimi godali najlepše godbene in pevske točke.

Narodni ples „CZARDAS“ v kostumih.

Vsaki večer koncert od 7—12 ure ponoči. — Vstop prost.

Toči se izvrstno pivo Goess, od danes naprej bavarsko pivo Book,

Goessalvator.

Za obilni obisk se priporoča prav toplo

G. Domines, restavrater.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.
Državni kolodvor.
Blaž, Dunajska cesta.
Sever, Krakovski nasip.
Pichler, Kongresni trg.
Češark, Šelenburgova ulica.
Dolenc, Prešernova ulica.
Fuchs, Marije Terezije cesta.
Mrzlikar, Sodna ulica.
Šubic, Miklošičeva cesta.
Pirnat, Kolodvorska ulica.
Šenk, Resljeva cesta.
Kotnik, Šiška.
Tivoli, na želez. prel. pri Nar. domu.
Košir, Hilšerjeva ulica.
Stiene, Valvazorjev trg.
Sušnik, Rimska cesta.
Ušeničnik, Židovska ulica.
Kleinstein, Jurčičev trg.
Križaj, Sp. Šiška.

Wisiak, Gosposka ulica.
Kustrin, Breg.
Tenente, Gradaška ulica.
Velkavrh, Sv. Jakoba trg.
Sitar, Florjanska ulica.
Blaznik, Stari trg.
Nagodè, Mestni trg.
Kanc, Sv. Petra cesta.
Treo, Sv. Petra cesta.
Kušar, Sv. Petra cesta.
Podboj, Sv. Petra cesta.
Elsner, Kopitarjeva ulica.
Bizjak, Bohoričeva ulica.
Remžgar, Zelena jama.
Svetek, Zaloška cesta.
Likar, Glince,
Strkovič, Dunajska cesta.
Klanšek, Tržaška cesta.
Tulach, Dolenjska cesta.

Pnte doella Fabbra 2. Via Poste nuove 5.

Prepričajte se obiščete velike zaloge

MARIA SALARINI

Ponte della Fabbra (vogal via Torrente - Filialka „Alla città di Londra“)

Bogata izbora,

obleke za moške in dečke, kostumi za otroke, močni jopiči, Paltò, Raglani in kožuhi. Vestalje za delo in na domu. Delavske mondure, tirolski loden, pravi angleški impermeabili

Sukna domača in tuja.

Izvršujejo se naročila po meri in po najnovejših modernih modah elegantno in natančno

Cene brez konkurence.

Najnovejše, dobro in ceno se kupi edino le v

Angleškem skladišču oblek

Ljubljana Mestni trg. št. 5 — Ljubljana Mestni trg št. 5.

Ogromna zaloga najnovejših spomladanskih oblek, raglanov, klobukov itd. za gospode in dečke, ter najnovejša konfekcija za dame in deklice nudi vsakemu ukusu v popolno zadovoljnost.

Dospeli so tudi v Parizu, Berlinu in Dunaju osebno kupljeni modeli damske konfekcije, katere zadene poseben chic in pozornost.

Cene priznane nizke in brez konkurence.

O. Bernatović.

Romeo Doplicher

trgovina s klobuki

TRST — Corso šte. 30 — TRST

Prodaja klobuke prvih tovarn, posebni izbor trdih angleških klobukov Velika zaloga čepic za popotnike in športnih.



Urar * * *

Augustin Höltl

ul. Stadion 35

prodaja vsakovrstne ure in srebrne in «double» verižice. — Sprejema vsakovrstne poprave.

Tomaž Zadnik

trgovec in mesar
ima na razpolago v svoji mesnici na trgu S. Giovanni št. 6 v Trstu goveje, telečje in jančje meso prve vrste, po najnižjih cenah. — Priporoča se slav. občinstvu za obilno vdeležbo.

Iščejo se potovalci

za razpečavanje ameriških pisalnih strojev Model 1912 z vidno pisavo, brez barvnega traku proti visoki proviziji. Ponudbe pod „Začetek“ poštno ležeče Ljubljana.

Čitajte in strmite!

600 kosov, med njimi v ognju pozlačena ura za 4 K 20 vin.

Krasna v ognju pozlačena, fina anker rem. ura s pozlačeno ploščo s številkami in 36 urnim dobrim idočim orodjem s triletno garancijo. Krasna kravatna igla z samili briljantom, v ognju pozlačen prstan si gospode ali dame, krasen collier z 150 orijentalnih biserov, najmodernejši ženski nakit, krasni gumbi za manšete, ovratnike in prsa, 3% double zlato; 6 kosov pravih platnenih robcev, krasno pisalno orodje iz niklja, krasno toaletno zrcalo v etuiju, lepo dišeče toaletno milo, vezan notes, 72 angleških pisarniških peres, 20 korespondenčnih predmetov, ki so neobhodno potrebni za vsako družino. Vse skupaj, z zlato uro vred, ki je sama vredna toliko, stane samo 4 K 20 vin. Odpošilja se po poštne povzetju po eksportni trgovini H. Spingarn. Krakov št. 328.

Pri naročilu dveh paketov dodam še lep žepni nož z dvema oštrina brezplačno. Pri vsakem nadaljnjem paketu še en nož. Komur ne ugaja, se vrne nazaj in je torej vsak riziko izključen. (330)

Delo solidno. Cene zmerne

Odlukovana čevljarnica

Fratelli Rauber

Trst, ulica Carducci 14 (prej Torrente)

Zaloga ustrojenih kož. Velika izbora potrebščin za čevljarje. — Specijaliteti, potrebščin za sedlarje.

5000 K zaslužka

plačan onemu, ki dokaže, da moja čudežna zbirka 300 kosov za samo 6.50 kron ni priložnostni kup in sicer: 1 prava švicarska sist. Roskopf-pat. žepna ura, dobro idoča in točno regul. s pisмено 3 letno garancijo tovarne, 1 amerik doublezlata verižica, 2 amerik. doublezlata prstana (za gospoda in damo), 1 angl. pozlačena garnitura (manšetni, ovratniški in prsni gumbi), 1 amerik. žepni nož (5 delni), 1 eleg. bela kravata (vzorec po želji naj ovesje fazona), 1 krasna kravatna igla s similibriljantom, 1 krasna damska broša (zadnja novost, 1 koristna popotno toaletna garnitura, 1 elegantna prava usnjata denarnica, 1 par amerik. bontonov z imit. draguljem, 1 pat. angl. vrem. barometer, 1 sal. album s 36 umetniškimi in najlepšimi razgledi sveta, 1 krasni ovratni in lasni koljer iz pravih orijentalnih biserov, 5 indijskih proroških hudčkov, ki zabavajo celo družbo, in še 250 različnih predmetov, ki so v vsaki hiši potrebni in nepogrešljivi, gratis. Vse skupaj z eleg. sistem Roskopf žepno uro vred, ki je sama dvojnega vredna, stane 6 K 50 h.

Dobi se po povzetju ali proti predplačilu (tudi znamke se sprejmejo) od:

J. GELB, razpošiljarnica Novi Sandec št. 122.

Če se naročita 2 zavoja, se 6 najlepših platnenih žepnih robcev zastoj pridene. Za neugajajoče denar brez vsega takoj nazaj, tako da je vsak riziko izključen.

Josip Skubich

ima na razpolago

veliko izbero obuval

za gospo, gospode in otroke najmodernejših oblik
Moški čevlji od K 12 do K 21
ženski nizki „ 9 „ 19
„ visoki „ 12 „ 24
otroški čevlji od št. 20 do 25, K 3.50 do K 4.50
„ „ „ 26 „ 22, „ 5.50 „ 9.50
„ „ „ 29 „ 34, „ 8. — „ 9.50